Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Directoraat-generaal Realisatie Groene Groei

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Ons kenmerk
KGG_DGRGG / 108778974

Datum 10 november 2026
Betreft Rijksinzet haven- en industriecluster Moerdijk

Geachte Voorzitter,

Op 30 juni jl. heb ik uw Kamer geïnformeerd over het besluitvormingsproces voor de Powerport regio Moerdijk en de afspraken die gemaakt zijn tussen Rijk, provincie Noord-Brabant, het waterschap Brabantse Delta en de gemeenten Moerdijk, Geertruidenberg en Drimmelen[1]. In die brief heb ik toegelicht dat een nieuw scenario in beeld is gekomen, waarbij het uitgangspunt is dat een kleinere uitbreiding van het haven- en industriecluster Moerdijk wordt gerealiseerd en het dorp Moerdijk kan blijven bestaan. In deze brief licht ik de ontwikkelingen vanaf 30 juni jl. toe in het besluitvormingsproces voor de Powerport regio Moerdijk, mede namens de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en de minister van Infrastructuur en Waterstaat. Daarnaast ga ik in op moties die zijn aangenomen in het plenair debat over de toekomst van het dorp Moerdijk op 25 juni jl.

Inwoners van het dorp Moerdijk en de omliggende regio vragen terecht al langere tijd om duidelijkheid. Daarom heeft het kabinet in de periode na 30 juni jl. verdere gesprekken gevoerd met de gemeente Moerdijk en provincie Noord-Brabant en is het nieuwe scenario verder uitgewerkt en concreter gemaakt. Duidelijkheid kan er namelijk alleen komen wanneer er voldoende hardheid is, het nieuwe scenario helder onderbouwd is en ook op de lange termijn standhoudt.

Om de haalbaarheid van dit scenario goed te kunnen inschatten, heeft het kabinet geïnventariseerd wat het minimale ruimtebeslag is dat noodzakelijk is om projecten en ontwikkelingen van nationaal belang in te kunnen passen. De uitkomst van de herijking van de ruimtevraag, de Rijksinzet, beschrijft de nationale opgave die het kabinet wil realiseren in het haven- en industriecluster Moerdijk tot 2050. Het gaat om het realiseren van de energieprojecten die al in procedure zijn, het bijdragen aan de ontwikkeling van het nationale energiesysteem o.b.v. Programma Energiehoofdstructuur II en het borgen van de bestaande strategische rol van Moerdijk in de ketens voor groene chemie, kritieke grondstoffen en metalen, inclusief de autonome verduurzaming van de industrie en de transitie naar circulaire ketens. Met het nationaal strategisch profiel voor het haven- en industriecluster Moerdijk wordt bepaald aan welke activiteiten en ketens ruimte wordt geboden binnen het haven- en industriecluster Moerdijk. De Rijksinzet

[1] Kamerstuk 34682, nr. 254

wordt verwerkt in de definitieve Nota Ruimte, die medio november 2026 wordt gepubliceerd. Met deze herijking van de ruimtevraag acht het kabinet het nieuwe scenario haalbaar.

Er wordt vanuit het Rijk geen aanvullende ruimte gezocht voor de grootschalige ontwikkeling van nieuwe circulaire ketens in het haven- en industriecluster Moerdijk. Hiervoor moet worden uitgeweken naar andere gebieden in Nederland die daarvoor gereserveerd zijn. Er wordt ook niet ingezet op een grootschalige uitbreiding van de haven van Moerdijk. Daarnaast is de ruimtevraag voor de ontwikkeling van het nationale energiesysteem en de ontwikkeling van de industrie lager dan voorheen. Het Rijk kiest ervoor om bij deze ontwikkelingen in te zetten op de onderkant van de eerder vastgestelde bandbreedtes. Daarbij is de ruimtevraag aangepast door ontwikkelingen in beleid, zoals efficiëntere batterijen of het afschalen van ambities rondom de inzet van waterstof. Dit levert een significant lager ruimtebeslag op voor Moerdijk dan waarvan in het oorspronkelijke scenario is uitgegaan. Hiermee is het kabinet van mening dat de indicatieve ruimtevraag die in het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving van 11 juni 2025 is vastgesteld door Rijk en regio voor de gehele Powerport regio Moerdijk niet meer noodzakelijk is. Het Rijk voorziet een opgave van circa 200 hectare netto voor het haven- en industriecluster Moerdijk. Hiervoor wordt ruimte gezocht op het bestaande haventerrein, de Krukweg en de bestaande strategische Roodevaart reserve. Voor de gemeenten Geertruidenberg en Drimmelen blijft de opgave en de ruimtevraag onveranderd.

Voordat de definitieve keuze gemaakt kan worden voor het nieuwe scenario, moet onder andere duidelijk worden of en hoe de leefbaarheid in het hele gebied gewaarborgd kan worden en hoe er tegelijkertijd een duurzaam en levensvatbaar toekomstperspectief voor het haven- en industriecluster Moerdijk wordt gerealiseerd, passend bij het nationaal strategisch profiel. Het Rijk, de provincie Noord-Brabant en de gemeente Moerdijk werken deze opgave gezamenlijk verder uit om een integrale afweging te kunnen maken over het behoud van het dorp Moerdijk. In de uitwerking van het nieuwe scenario wordt in ieder geval rekening gehouden met leefbaarheid, natuur, water, het agrarisch landschap, economie, omliggende dorpen en milieuaspecten. Als blijkt dat de opgave gerealiseerd kan worden in balans met de leefomgeving en leefbaarheid van de kernen in de regio Moerdijk, dan zullen we daar voortvarend mee aan de slag gaan.

Met het vaststellen van deze Rijksinzet voor het haven- en industriecluster Moerdijk zet het kabinet een volgende stap naar een duidelijke toekomst voor de inwoners en ondernemers van dorp Moerdijk en de omliggende regio.

Met deze brief en de brief aan de Tweede Kamer van 30 juni jl. is een aantal moties afgedaan:

- Op 30 juni jl. is afgesproken dat de huidige Moerdijkregeling in elk geval tot het bestuurlijk weegmoment gecontinueerd wordt onder de huidige voorwaarden, met recht op 100% van de getaxeerde en geïndexeerde waarde. De regeling wordt in ieder geval gecontinueerd tot en met 2029. Hiermee wordt invulling gegeven aan de motie-Grinwis[2].

[2] Kamerstuk 34682, nr. 248

- Op 30 juni jl. is afgesproken dat er meerjarige middelen beschikbaar komen voor sociaal-maatschappelijke, financiële en juridische ondersteuning van inwoners in het dorp Moerdijk, omliggende kernen en het omliggende buitengebied. Hiervoor stelt het kabinet eenmalig € 5 mln. beschikbaar. Hiermee is motie-Mooiman[3] afgedaan.
- Op 30 juni jl. is afgesproken dat de gezamenlijke programmaorganisatie voor de Powerport regio Moerdijk in ieder geval wordt voortgezet tot en met het gezamenlijk uitspreken van een voorkeur voor een scenario voor Moerdijk en de daaropvolgende start van een planologische procedure. Op deze manier hebben we een sterke samenwerking bij deze opgave met grote impact voor de gemeenschap. Het kabinet stelt voor de komende jaren € 20 mln. beschikbaar voor de programmaorganisatie. Hiermee is invulling gegeven aan de motie-Mooiman[4].

Aan een aantal moties wordt de komende periode invulling gegeven:

- Op 30 juni jl. is afgesproken dat er een gebiedsbudget of -fonds wordt uitgewerkt voor investeringen in leefbaarheid, brede welvaart en herstel van vertrouwen passend bij het te kiezen scenario. Het uitgangspunt is dat het fonds gelijktijdig met het besluit over een scenario kan worden ingericht en dat investeringen aantoonbaar bijdragen aan versterking van leefbaarheid en brede welvaart in de geraakte gebieden. Bij het nemen van het besluit over het scenario voor Moerdijk zal invulling worden gegeven aan de motie-Zalinyan[5].
- Op 30 juni jl. is afgesproken dat Rijk, provincie Noord-Brabant en de gemeente Moerdijk verkennen of en zo ja hoe bij vertrekkende bedrijvigheid in het cluster kan worden ingezet op activiteiten die passen bij het beschreven nationaal strategisch profiel en of verdere arrangementen gericht op herstructurering van het bestaande haven- en industriecluster mogelijk zijn en gefinancierd kunnen worden. Bij het nemen van het besluit over het scenario voor Moerdijk zal invulling worden gegeven aan de motie-Van Duijvenvoorde[6].
- Op 30 juni jl. is afgesproken dat wordt onderzocht en uitgewerkt of en hoe ruimtelijk, juridisch en beleidsmatig kan worden geborgd dat tot 2050 geen aanvullende fysieke ruimte of milieuruimte wordt gereserveerd voor nieuwe ontwikkelingen via afzonderlijke besluiten, projectprocedures, beleidslijnen of ruimtelijke reserveringen buiten de beperkte uitbreiding. In de verdere uitwerking is het de inzet van Rijk, provincie en gemeente om dit te borgen, conform de motie-Grinwis[7].
- Voor de originele opgave is een pakket met randvoorwaarden opgesteld door de gemeente Moerdijk mede op basis van participatie met inwoners, agrariërs en ondernemers. Bij de uitwerking van het nieuwe scenario wordt dit pakket met randvoorwaarden van de gemeente Moerdijk als basis genomen en wordt dit gezamenlijk verder uitgewerkt. Hiermee zal invulling worden gegeven aan de motie-Grinwis[8].

[3] Kamerstuk 34682, nr. 249
[4] Kamerstuk 34682, nr. 250
[5] Kamerstuk 34682, nr. 239
[6] Kamerstuk 34682, nr. 253
[7] Kamerstuk 33118, nr. 332
[8] Kamerstuk 34682, nr. 247

- Op 30 juni jl. is herbevestigd dat de brede welvaart en leefbaarheid van de Powerport regio Moerdijk gelijktijdig, geloofwaardig en structureel versterkt worden, als onderdeel van de gebiedsontwikkeling. Bij het nemen van een besluit over het scenario voor Moerdijk zal invulling worden gegeven aan de motie-Mooiman[9].
- Met de motie-Van Duijvenvoorde[10] wordt het kabinet gevraagd naar een gelijkwaardige beoordeling van alle scenario's voor de Powerport regio Moerdijk. Op deze motie wordt op een later moment teruggekomen. Deze motie wordt betrokken bij de uiteindelijke besluitvorming.

Hoogachtend,

Jo-Annes de Bat
Staatssecretaris voor Klimaat en Groene Groei

[9] Kamerstuk 34682, nr. 251
[10] Kamerstuk 34682, nr. 252